

Kumar Oynama Nedenleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kumar Oynama Nedenleri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25222>

Özet

Kumar Oynama Nedenleri Ölçeği (KOUNÖ), bireylerin kumar oynama davranışları altında yatan temel motivasyonlar ve sebepleri ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, K. Arcan ve A. N. Karancı tarafından 2014 yılında Türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılarak kazandırılmıştır. Ölçek, kumar oynama davranışının sadece bir bağımlılık değil, aynı zamanda sosyalleşme, kaçınma, heyecan arayışı ve ekonomik kazanç gibi çok boyutlu motivasyonel faktörlerle ilişkili olduğunu araştırmaktadır. KOUNÖ, 4 alt boyuttan ve toplam 35 maddeden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kumar oynama, motivasyon, patolojik kumar oynama, psikometri, ölçek uyarlama, bağımlılık, Likert ölçeği.

Yazarlar

Kuntay Arcan, A. Nur Karancı

Amaç

Kumar Oynama Nedenleri Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin kumar oynama davranışları sürdürmelerine yol açan öznel nedenleri ve güdülerini tespit etmektir. Bu ölçek, özellikle klinik ve araştırma ortamlarında, kumar bağımlılığına yönelik müdahale stratejileri geliştirilirken bireysel motivasyon profillerini anlamak için kritik öneme sahiptir. Orijinal ölçeğin Türkçe kültürüne uyarlanması, Türk popülasyonunda kumar oynama davranışının psikososyal dinamiklerini incelemeyi mümkün kılmaktadır.

Bu araç, kumar oynama nedenlerini dört ana boyutta inceleyerek, sadece finansal kazanç beklentisinin değil, aynı zamanda duygusal düzenleme (kaçınma) ve sosyal etkileşim ihtiyacının da önemli motivasyon kaynakları olduğunu ortaya koymayı hedefler. Elde edilen bulgular, koruyucu ve önleyici ruh sağlığı programlarının tasarlanmasında yol göstericidir.

Yapı

Kumar Oynama Nedenleri Ölçeği, kumar oynama motivasyonunun çok boyutlu doğasını temsil eden 4 ayrı alt boyuttan oluşmaktadır. Toplam 35 madde bu dört faktör altında toplanmıştır.

Sosyalleşme Alt Boyutu (8 madde): Bu boyut, bireyin kumar ortamını sosyal etkileşim kurmak, yeni insanlarla tanışmak ve rahat bir sosyal ortam sağlamak amacıyla kullanma motivasyonunu ölçer.

Kaçınma Alt Boyutu (5 madde): Bu faktör, bireyin olumsuz duygusal durumlarından (üzgün, çökkün, stresli hissetme) veya yaşam zorluklarından geçici olarak uzaklaşmak, yani kaçınma amacıyla kumar oynama motivasyonunu yansıtır.

Heyecanlanma/Eklenme Alt Boyutu (15 madde): Ölçeğin en geniş faktörü olup, boş zamanlardan zevk alma, heyecan arayışı ve eğlence amaçlı motivasyonları değerlendirir. Kumarın kendisinin yarattığı keyif ve uyarılma hissini içerir.

Para Kazanma Alt Boyutu (6 madde): Bu boyut, kumarı kolay yoldan para kazanma veya mali sorunları çözme aracı olarak görme motivasyonunu ölçer.

Geçerlik

Arcan ve Karancı (2014) tarafından yürütülen geçerlik çalışması, ölçeğin Türkçe formunun yapısal uygunluğunu incelemiştir. Yapılan faktör analizleri (doğrulayıcı ve/veya açılımlayıcı faktör analizi), ölçeğin orijinal yapısına benzer şekilde dört faktörlü yapıyı koruduğunu göstermiştir.

Çalışmada ayrıca, ölçeğin ayrıntı edici geçerliliği ve ölçüt bağımlı geçerliliği incelenmiş, KOUNÖ puanlarının, kumar oynama davranışının şiddetini ölçen diğer bilinen ölçeklerle tutarlı ilişkiler sergilediği tespit edilmiştir. Bu bulgular, ölçeğin Türk kültüründe kumar oynama nedenlerini geçerli bir şekilde ölçebildiğini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışmasında iç tutarlılık güvenirlik katsayıları (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Bu katsayılar, ölçeğin genelinde ve dört alt boyutunda kabul edilebilir düzeyde veya yüksek düzeyde tutarlılık sergilemiştir.

Yüksek güvenilirlik değerleri, ölçeğin maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve dolayısıyla elde edilen puanların zaman içinde istikrarlı ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu durum, ölçeğin hem araştırmaya hem de klinik uygulamalarda kullanıma uygunluğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Kumar Oynama Nedenleri Ölçeği, 4 alt boyut ve toplam 35 madde olarak faktöriyel yapıya sahiptir. Faktör analizi sonuçları, Sosyalleşme, Kaçınma, Heyecanlanma/Eklenme ve Para Kazanma faktörlerinin, kumar oynama motivasyonunun temel bileşenleri olarak birbirinden ayrıştığını doğrulamıştır. Bu yapı, kumar oynama davranışının karmaşık ve çok yönlü motivasyonel temellerini başarıyla bir şekilde yansıtmaktadır.

Ölçme Aracı

Test Türü: Uyarılama (Adaptasyon) Ölçeği

Format: Öz Bildirim Ölçeği

Maddeler ve Boyutlar: 4 Alt Boyut ve 35 Madde

Mevcut Diller: Türkçe

Derecelendirme: 5'li Likert Ölçeği. (Örnek: 1=Hiç Katılmıyorum, 5=Tamamen Katılıyorum)

Popülasyon Grubu: Genel ve Klinik Popülasyon (Kumar oynama davranışını sergileyen bireyler)

Yaş Grubu: Yetişkinler

Popülasyon Detayları: Uyarılama çalması, kumar oynama davranışını gösteren bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Katılımcılar, kendilerine sunulan 35 maddeye 5'li Likert ölçeği üzerinden yanıt verirler. Yüksek puanlar ilgili motivasyon boyutunun yüksek olduğunu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Kumar bağımlılığı, motivasyonel faktörler, kaçınma davranışını, sosyal kumar, psikiyatri, psikometrik özellikler.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Kuntay Arcan

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değil.

İletişim E-posta Adresi: kuntayarcan@yahoo.com

Yazın Adresi: Bilgi makaleden sağlanmalıdır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin yayınlandığı yıl 2014'tür. Ölçeğin ticari olmayan akademik veya klinik amaçlı kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı bilgileri scopemed.org adresi üzerinden erişime açıktır.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [kumar-oynama-nedenleri-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Arcan, K. ve Karancı, A. N. (2014). Kumar Oynama Nedenleri Ölçeğinin uyarılma, geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 15(3), 248-256.

Kumar Oynama Nedenleri Ölçeği Maddeleri

Ölçek 4 alt boyut ve 35 maddeden oluşmaktadır. Aşağıda alt boyutlara ait tanımlayıcı örnek maddeler sunulmuştur:

Sosyalleşme alt boyutu (8m): Başkaları ile tanışmak için rahat bir ortam sağlıyor.

Kaçınma alt boyutu (5m): Kendimi çökkün/üzgün hissediyorum.

Heyecanlanma/Eğlenme alt boyutu (15m): Böylelikle boş zamanlarımdan ve oynamaktan zevk alıyorum.

Para Kazanma alt boyutu (6m): Kolay yoldan para kazanabilirim.